

Valnämnden

Fastställande av avståndsregel för valsedelsutdelning vid röstmottagningsställen under valåret 2026

Ärende

På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val (8 kap. 3 § vallagen).

I anslutning till allmänna val förekommer det att partiets företrädare delar ut valsedlar i närheten av röstmottagningsställen. Valsedelsutdelning utgör en form av politisk propaganda i vallagens mening och får därför inte ske på ett sådant sätt att den påverkar eller riskerar att påverka väljare i samband med röstningen.

Föreliggande ärende avser fastställande av en lokal avståndsregel för valsedelsutdelning i syfte att underlätta tillämpningen av förbudet mot propaganda i anslutning till röstmottagningsställen under valåret 2026.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Valnämnden beslutar att valsedelsutdelning inte får förekomma inom en radie om fem meter från entrén till ett röstmottagningsställe eller från kö till röstmottagningen.

Bakgrund

På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val (8 kap 3 § vallagen).

Det är röstmottagarna som ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Den som finns i lokalen eller i ett utrymme intill denna ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen skall kunna genomföras. Den som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas (8 kap 4 § vallagen).

Valmyndigheten har i vägledande ställningstaganden framhållit att valnämnden kan fastställa lokala riktlinjer för att underlätta röstmottagarnas ordningsansvar, exempelvis genom att ange ett minsta tillåtna avstånd för politisk propaganda såsom valsedelsutdelning (Valmyndighetens ställningstagande, *Vägledande ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda*, 2023-12-18, dnr. VAL-864).

Kommunledningskontorets utredning

Valmyndigheten lyfter i sitt ställningstagande fram att syftet med vallagens regel är att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen och bestämmelsen utgör ett led i att trygga genomförandet av fria och hemliga val. Vidare har propaganda beskrivits som ett begrepp som i sin bredaste mening är ett budskap där avsändaren vill få mottagaren att ändra uppfattning eller övertygelser och i förlängningen sitt beteende. I en sådan bred förståelse av begreppet rymmer konventionell politisk påverkan från till exempel politiska partier, företag och intresseorganisationer (SOU 2020:56, Det demokratiska samtalet i en digital tid, s. 31).

2020 års valutredning genomförde en enkätundersökning där 80 procent av landets kommuner deltog. 60 procent av kommunerna hade antagit riktlinjer för politiska aktiviteter och reglerat bland annat minsta avstånd mellan politiska aktiviteter och röstmottagningens entré i meter eller genom att använda sig av uttryck som utom syn- och hörhåll, minsta avstånd till affischering och partiföreträdarnas utdelning av valsedlar samt tillåtligheten av partisymboler på kläder inne i val- och röstningslokaler (prop. 2021/22:52 s. 39)

Inför valet 2022 antog valnämnden i Danderyds kommun en regel om att fem meter skulle vara det minsta tillåtna avståndet mellan den plats där utdelning av valsedlar sker (inklusive bildad kö) och respektive röstmottagningsställes entré. Avståndet minskades från föregående val då avståndet var tio meter. Av utvärderingen framgår att denna regel fungerat väl och mottagits positivt. Kommunledningskontoret bedömer därför att avståndet på fem meter bör tillämpas även under valåret 2026.

Kommunledningskontorets yttrande

Det är kommunledningskontorets bedömning att valsedelutdelning inte ska förekomma inom fem meters radie från röstningsmottagningsställets entré eller från bildad kö.

Konsekvenser för barn och unga

Kommunledningskontoret bedömer att ärendet inte har några konsekvenser för barn och unga, eftersom målgruppen varken omfattas av rösträtt eller deltar i genomförandet av valet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

André Schembri
Kanslichef

Samuel Larsson
Kommunsekreterare

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Fastställande av minsta tillåtna avstånd för valsedelsutdelning från röstmottagningsställena under valåret 2026